

Aleksandra Muraj (1937. – 2023.)

Aleksandra Muraj rođena je 12. veljače 1937. godine u Zagrebu. Diplomirala je 1960. godine, a 1972. godine magistrirala etnologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Doktorirala je 1988. godine na Filozofskom fakultetu u Ljubljani s disertacijom naslovljenom *Kultura stanovanja u ruralnom naselju (na primjeru Sošica u Žumberku)*. Njezina svestrana osobnost, u kojoj je ipak prevladala sklonost ka znanstveno istraživačkom radu, očitovala se kroz cijelu njezinu karijeru. Već na prvom radnom mjestu u Gradskom muzeju Karlovac (1961. – 1965.) počela se baviti gotovo svim aspektima etnološkog rada: terenskim istraživanjima, nabavom i obradbom muzejske građe, izložbenom i nakladničkom djelatnošću te objavljivanjem znanstvenih radova. Od 1965. do 1979. godine okušala se u nastavnom radu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, ali je i dalje nastavila surađivati na znanstveno-istraživačkim projektima Odsjeka i Zavoda za etnologiju, i drugih srodnih ustanova (Etnografski muzej, Zagreb, tadašnji Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Zagreb i dr.).

Zbog svojeg afiniteta prema znanstveno-istraživačkom radu od 1980. godine počinje raditi u Zavodu za istraživanje folkloru (današnji Institut za etnologiju i folkloristiku), gdje je 2001. izabrana u trajno zvanje znanstvene savjetnice. Bavila se različitim temama: pojavama pučke materijalne kulture, tradicijskim i suvremenim ruralnim i urbanim običajima, narodnom nošnjom, kulturom stanovanja, poviješću hrvatske etnologije. Bavila se i leksikografskim radom, kao urednica etnološke struke u *Hrvatskoj enciklopediji* i *Hrvatskom biografskom leksikonu* Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" i u *Općoj i nacionalnoj enciklopediji* u 20 knjiga u nakladi Proleksisa i Večernjeg lista.

Njezina se svestranost uvijek očitovala kroz brojne različite, ali uvijek jednako kvalitetne, rezultate: knjige, studije i članke u domaćim i inozemnim znanstvenim publikacijama, urednički posao koji je obavljala za nekoliko etnoloških časopisa, mentorski rad te rad na reprezentativnim etnološkim monografijama (*Etnografija: svagdan i blagdan hrvatskoga puka*, 1998) i izložbama (*Hrvatska tradicijska kultura*, Budimpešta, 2000, *Hrvatska etnografska baština*, Zagreb, 2000). Suurednica je monumentalne knjige *Hrvatska tradicijska kultura: na razmeđu svjetova i epoha* (objavljene na hrvatskom, engleskom i španjolskom jeziku), nastale u okviru projekta navedene etnografske izložbe s ciljem da hrvatsku etnografsku baštinu predstavi inozemnoj javnosti. Izuzetno je bila aktivna i u popularizaciji struke, objavljujući u tiskovnim i elektronskim medijima te specijaliziranim izdanjima kao što su domaće i inozemne turističke publikacije, časopisi za djecu i sl.

Odlaskom u mirovinu, 2008. godine stekla je titulu zaslužne znanstvenice Instituta za etnologiju i folkloristiku. I u mirovini se nastavila intenzivno baviti istraživanjem, što je rezultiralo knjigom *Zagrebačka blagdanska ozračja: slavlja, priredbe, zabave na početku 20. stoljeća*.

U razdoblju od 1991. do 1999. godine obavljala je dužnost zamjenice ravnateljice Instituta za etnologiju i folkloristiku. U Hrvatskom etnološkom društvu aktivna je od samih začetaka. U više je navrata obavljala dužnost članice Upravnog odbora (1963. – 1967., 1979. – 1983.), Tajnice Društva (1975. – 1977.) te članice Nadzornog odbora (1997. – 1999., 2003. – 2005.) i Suda časti (2007. – 2011.). Bila je i članica Upravnog odbora Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu.

Dobitnica je državne godišnje nagrade za znanost za 1999. godinu za istaknuto znanstveno djelo kao jedna od petero autora knjige i sveučilišnog udžbenika *Etnografija: svagdan i blagdan hrvatskoga puka*. Za izuzetan i trajan doprinos u promicanju etnološke struke Hrvatsko etnološko društvo dodijelilo joj je 2007. godine nagradu “Milovan Gavazzi” za životno djelo.

Dr. sc. Aleksandra Muraj svojim je svestranim djelovanjem ostavila neizbrisiv trag u hrvatskoj etnologiji, ali i u srcima kolega i prijatelja.

Olga Orlić